

LAURENTZ JONKER

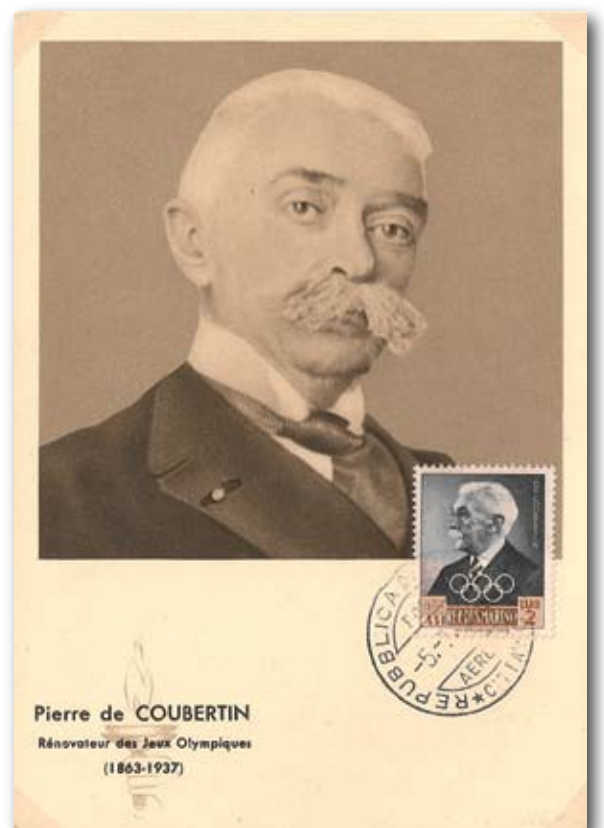
OLYMPISCHE POSTSTUKKEN SPREKEN

Pierre de Coubertin
en Haïti

Op de eindejaarsbeurs van Barneveld 2009 kocht ik een onooglijk uitzijnde - smerig, gevouwen en incompleet stempel - briefkaart gericht aan *Monsieur A.F. Chevallier, Port-au-Prince,*

Haïti. Het Daguin-stempel is van 'Salanches/Mont Blanc, 13.7.1931' (1) en het aankomststempel op de keerzijde van de kaart laat een machinestempel zien met een leuze om toeristen

naar de republiek Haïti te lokken: 'Port-au-Prince, 31.juil.1931' (2). Het leert ons dat de kaart via de zeepost achttien dagen onderweg was. De achterkant van de kaart blijkt interessanter te zijn dan de voorkant. Zij is geschreven en ondertekend door de renovator van de Olympische Spelen: Pierre de Coubertin (3 en 4 *proeven, en 5*). Zijn naam staat er deze keer

4

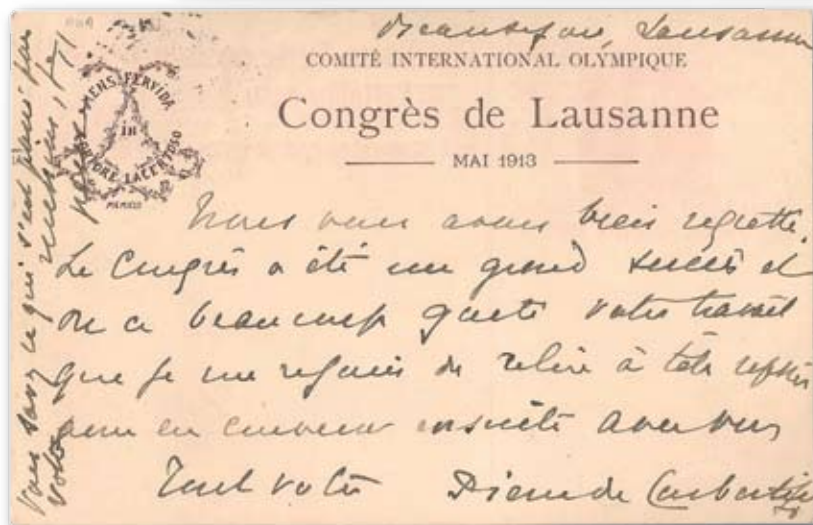
5

voluit op, de baron signeert vaak met 'P de C' (6). Linksboven staat het wapenschild van de 'Fredy's'. Dit werd in 1477 aan Pierre de Fredy, kamerheer en penningmeester van Louis XI, verleend. Het wapenschild is van origine in azuurblauw met negen goudkleurige schelpen, en symboliseert de nieuw gestichte 'Orde van St-Michael'. Pierre de Fredy is de verre voorvader van Pierre de Fredy baron de Coubertin. De Fredy's kochten in 1577 landgoederen in Coubertin, drie km van Versailles gelegen. Dat verklaart de latere toevoeging aan de naam.

De inhoud van de tekst op de kaart is van ondergeschikt belang. Kort weergegeven bedankt De Coubertin Chevallier voor het opsturen van een dagblad, waarin een prachtig artikel staat dat de belangen van de Coubertin dient. In 1937 overlijdt De Coubertin. André Chevallier is de president van het Haïtiaans Olympisch Comité. Hij is de initiator van de eerste uitgifte van een postzegel met de beeltenis van Pierre de Coubertin in medaillonvorm (7). Het portret is naar een foto die in 1936, een jaar voor diens dood, van de Coubertin is genomen in Lausanne. De emissie van drie zegels toont links de nationale vlag van Haïti en rechts de olympische vlag. De jaartallen 1900 en 1940 scheppen verwarring. Je kunt er een aantal suggesties op loslaten. Echter, 1900 is simpelweg het jaar waarin de grond van het nieuw te bouwen sportstadion werd ingewijd, door middel van een voetbalwedstrijd. 1940 geeft het jaar aan van de opening van het nieuwe stadion. De zegels zijn met toeslag. Deze toeslag was bestemd om mede het gemeentelijk stadion in Port-au-Prince te bekostigen. In vellen van 5x 10 zegels zijn 75.000 series gedrukt door de American Bank Note Company.

Het toeval wil dat ik een dag voor de aardbeving op 12 januari 2010 in Haïti, naar aanleiding van mijn aankoop, naar het Nationaal Olympisch Comité van Haïti e-mailde met enkele vragen André Chevallier betreffende. U begrijpt dat een antwoord is uitgebleven. Bij de catastrofe vonden ongeveer 230.000 mensen de dood. Of dat nog niet genoeg ellende veroorzaakte, brak in oktober 2010 een cholera-epidemie uit met tot dusver ongeveer 2500 dodelijke slachtoffers.

6a
6b

Er heerst grote onrust op het eiland dat op 5 december 1492 door Columbus ontdekt is en later een Franse kolonie werd. Er is politieke verdeeldheid en het volk eist een hertelling van stemmen van de in november 2010 gehouden parlementsverkiezingen. Het herstel van het land vergt, mede door het uitzonderlijk klimaat en de uiterst slechte (weg)verbindingen, meer tijd dan ons lief is. Bij de aardbeving kwam een groot aantal atleten en officials om. Op de Olympische Spelen van 2008 in Beijing vertegenwoordigden zeven atleten Haïti. De enige olympische medailles die het land tot nu toe behaalde, waren een bronzen medaille bij het vrij-geweer-

schieten voor teams in Parijs 1924, en een zilveren plak in Amsterdam 1928 bij het atletiekonderdeel verspringen. Silvio Cator sprong met 7,58 m naar een tweede plaats. In 1958 eerde het postwezen van Haïti de verspringer met een serie van liefst zeven zegels (8). De Coubertin werd in 1960 in medaillonvorm opnieuw op de 'plaat' gezet (9). <

Bronnen:

Dr. Gerhard Schmidt en Günter Schneider: *Sport und Briefmarken*, 1958;
Sherwin Podolsky: *Haiti's 1939 de Coubertin Issue*, SPI Journal Jan-Feb 1992.

7

8

9